

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hermannii Conringii De Antiquitatibus Academicis Dissertationes

Conring, Hermann

Helmestadii, 1674

Svpplementvm XLV. Ad pag. LXXXIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12929

Ad pag. LXXXIX.

SCholas cum Episcopiorum tum Monasteriorum veterum post annum millesimum sensim per omnem Europam defecisse, liquidum est ex monumentis ævi illius. Sensim ajo id factum esse, non uno tempore aut omnibus in locis: tandem tamen utrobique scholæ omnes extinctæ sunt, manente inter cathedrales Canonicos solo inani Scholastici nomine & dignitate. Digna memoratu sunt de Scholastici illa vana appellatione Alberti Krantzii dicta, quæ l. VII c. 14 Wandalie posteritati reliquit. Erat is (Albertus, tempore Innocentii IV ad Concilium Lugdunense Livoniensis Episcopi legatus) pridem Scholasticus in Ecclesia Bremensi, vir omni literarum genere doctissimus: quod illa tempestate, neandum crebrescens publicis Academiis, apud insignes Ecclesias, qui nunc dure Scholastici tum vocabantur Magistri, docentes in omnib[us] literarum genere, in cunctis ingenuis & præclaris artibus. Ætate nostra Scholastici officium nullum est, nisi collectas pauperum scholarium in usus mensæ sue vertere, ut pro se vicarium laborantem cogat insigniter esurire. Digna etiam sunt h[ic] legi, ea quæ Henrico IV Imperante annotavit Auctor Apologiae pro Cæsare illo tunc scriptæ adversus Gregorii Septimi Papæ Epistolam aliosque; est autem, ceu non male judicavit Goldastus, Waltramus Episcopus Naumburgensis. Habentur illa Tomo primo pag. 228 Germanicarum rerum scriptorum à Marquardo Frehero editorum, & l. 2 c. 42 Apologiae, prout illam distinxit Goldastus, cumque aliis scriptis addidit Replicationi pro Imperio. Novimus quidem, inquit ille, domesticam institutionem ejusmodi monachorum, quam verè possumus assimilare siliquis porcorum, de quibus non potuit ille saturari, quem dicit in Evangelio Dominus adhæsse uni de principibus hujus seculi: postquam dissipavit por-

Vu

tionem

tionem paternæ substantiæ, tradens naturale ingenium luxui atque desidiae: quum ad imaginem Dei factus sit homo, in intellectu (scilicet, in mente) in interiori homine (in eo quod intelligit veritatem, dicitur) iudicat justitiam & injustitiam, & novit à quo factus est) potest intelligere creatorem suum, laudare creatorem suum. Quam scilicet intelligentiam habet, qui prudentiam habet: alioqui pater mendacii Diabolus aufert à cordibus hominum Dei veritatem, aufert Dei imaginem, & imprimis apostasiæ sua & mendacii imaginem. Quum enim à cæteris animantibus per hoc maxime differamus, quod rationale animal sumus, & loqui possumus: ratio autem omnis & sermo divinis libris continetur, per quos & Deum discimus, & quare creati simus non ignoramus: mirandum est valde, quod nolunt aliqui, præcipue autem Monachi, quæ præclara sunt discere: qui ne pueros quidem vel adolescentes permittunt in monasteriis habere studium salutaris scientiæ; ut scilicet rude ingenium nutriatur filiis demissorum, quæ sunt consuetudines humanarum traditionum, ut ejusmodi spurciis assuefacti non possint gustare, quam suavis est Dominus, qui dicit in Evangelio de talibus; Væ vobis scribæ & pharisæi, hypocritæ, qui tulistis clavem scientiæ: vos enim, inquit, non intrauis nec sinitis introeuntes intrare. Igitur ignoratio divinarum Scripturarum ignoratio est Christi, qui dicitur virtus Dei & sapientia Dei. Mitto reliqua: et si & illa sint perquam eximia.

Perierunt vero sensim scholæ non tantum in cœnobiosis veterum Benedicti regulæ sequacium, quorum mores degeneres perstringentem modò audivimus illum Apologæ scriptorem, sed illorum etiam qui morum istorum reformationem amplexati sunt Cluniacensium, Cisterciensium. Claretianum aliorumque in universum omnium: et si circa initia visi fuerint eorum quām multi sic satis magno studio etiam sacræ doctrinæ incumbere,

SUPPLE-